

Тешкотијата е во тоа што Го немаме Христа: Сџарец Порфириј

Сџарец Порфириј во последниите години од својот земен живот имаше обичај да замине од манастирот каде што се опоравуваше и да оиде во еден осамен предел во Евија, од страна на Егејот, во придружба на двајца-тројца луѓе кои го оислужуваа, зашто беше слеп и немоќен. Таму обично остануваше два до три дена, ретко подолго. Бидејќи немаше каде да пресие, најчесто ноќта ја поминуваше во една осамена селска каџела или во некој автомобил. На луѓето што беа со него често им зборувааше за духовниот живот во Христа, а што, од ревност и љубов, забележаа некои од неговите поуки на магнетфонска лента. На овие снимени разговори често им недосиасува почестокој или крајот, од причина што магнетфонот не им беше секогаш при рака. Едно од најубавите парчиња, сочувани на овој начин, беше издадено од манастирот на касета, со гласот на сџарец Порфириј. Овој текст е изваден од магнетфонска лента. Разговорот, содржан овде, се случи во јули 1988 год., во 3 часови науиро, во селската каџела.

Старецот: Насекаде е. Објаснете го тоа вие, јас не можам да го објаснам. Јас само ви кажувам дека каде и да помислиш на св. Антониј, еве, сега ние можеме да помислиме на него овде, други да мислат на него во Тиваида, некои во Египет, некои во Ерусалим, некои на Синај, а тој во овој час е и тука и таму, и таму, и таму. Што ќе кажете?

Некој: Насекаде е, зашто е во Божествената благодат.

Старецот: Да, во духовниот свет е. А ние, иако сме христијани, ништо не знаеме, деца, ништо... ништо не знаеме за Христа.

Некој: Тоа е вистина.

Старецот: А ние, кутри, живееме и го читаме највистинитото слово и тоа е убаво. Велиме: 'убаво рече тој отец' или 'убаво го рече тоа оној отец'. Како се викаше... 'Така и така'. Убаво, убаво, сè е тоа убаво. Ама ние, сепак, остануваме во нашата негрижа, во нашата невнимателност и живеаме без Христа. А Христос е нешто друго. Кога ќе му пријде Христос на човекот, кога ќе дојде во нашата душа, кога ќе му пристапи Христос на човекот, кога ќе влезе во душата, душата станува поинаква. Живее насекаде, живее во ѕвездите, живее во духовниот свет, живее во празнината на просторот, живее во вселената, живее... Му зборуваат по телефон од Јужна Африка, од Индискиот Океан и тој зборува со нив и им кажува за нивната куќа, за нивните девојчиња, им зборува за нивното семејство, а самиот е овде. Разбирате? Вие сега ќе помислите, бидејќи ова ви го кажувам, дека јас сум нешто. Не сум ништо. Но се обидувам. И од овие работи што ви ги кажувам, малку, сосема малку како да вкусувам. Се трудам... И сакам... И љубам... Не сакам да се присилувам себе си, туку по благодат Божја многу пати ги живеам сиве овие работи без да зборувам. Не ми е допуштено. Еве, тоа што ми е допуштено го кажувам, ама не мо-

жам секогаш да кажам. Имено, животот без Христа не е живот. Проаѓа, завршува. Ако не Го гледаш Христа во сите твои дела и мисли, ти живееш без Христа. Како го рековме тоа? Сфаќате? Се сеќавам на една песна:

*со Христа насекаде
сѝрав никаде*

Ја имате чуено? Ја пеат децата, не се сеќавам понатаму. Навистина, на овој начин треба да Го гледаме Христа. Тој е наш пријател, Тој е наш брат, Тој е сè што е добро и убаво. Тој е сè, а сепак е пријател и повикува: „Ве имам како пријатели, бре, разбирате ли? Вие сте Моите браќа. Бре, Јас не сум... Јас не го држам пеколот во раката... Не ве плашам... Ве љубам. Сакам да му се радувате на животот заедно со Мене. Разбравте?“ Така е со Христа. Нема тага, нема меланхолија, нема вознемиреност. Човекот ниту ги мисли, ниту, пак, се измачува со најразлични мисли и притисоци, што одвреме навреме ќе го повредат во животот. Христос е нов живот. Како да го кажам тоа? Христос е сè.

СШарец Порфириј

Тој е радост, Тој е живот, Тој е светлина, вистинската светлина што прави човекот да се радува, да лета, да гледа сè, да ги гледа сите, да страда за сите, да сака сите да бидат со него, сите да бидат покрај Христа. Кога ќе најдеме некое богатство, или што било друго, не сакаме тоа никому да му го кажеме. А христијанинот, пак, кога ќе Го најде Христа, кога ќе Го познае Христа, кога Христос ќе се всели во неговата душичка, кога ќе Го почувствува, посакува да повика, да го каже тоа насекаде, сака да зборува за Христа, што е Христос, возљубете Го Христа и ништо не претпочитајте пред Неговата љубов. Христос е сè. Тој е извор на животот, најголемата желба, Тој е сè. Во Христа се постанува убаво. А далеку од Христа: тага, меланхолија, нервоза, грижа, сеќавање на раните во животот, на притисоците, на мачните моменти. Сите овие работи ги преживуваме во текот на животот. И одиме овде-онде, и ништо, и никаде не застануваме. Но кога ќе Го најдеме Христа, па каде и да е тоа, нека биде и пештера, седнуваме таму и се плашиме да заминеме за да не Го загубиме Христа. Прочитајте, па видете. Подвижниците кои Го познаа Христа не сакаа да заминат од пештерата, дури ни да излезат надвор за да земат воздух, туку сакаа да бидат таму каде што чувствуваа дека Христос е заедно со нив. Христос е сè. Христос е изворот на животот, на радоста. Сè. Како го разбираш ти тоа, Нико?

Некој: Тоа што го кажавте, старче, се златни зборови. Тоа е вистината. Така е, како што кажавте Вие.

Старецот: Е, да. Но треба и да живееме согласно со тоа како се нарекуваме, кога веќе велите дека сме христијани, дека сме Христови. Сфаќате? Кога во моментите на слабост, за што и да се работи, ќе Го здогледаме Христа, веднаш го менуваме мислењето и сакаме да бидеме со Христа. Христос е нашиот пријател, Христос е нашиот брат. Тој ни зборува: „Вие сте мои пријатели. Не сакам да Ме гледате поинаку. Не сакам да Ме гледате само како Бог, како Слово Божјо, како една од личностите на Света Троица. Сакам да Ме гледате како свој, како пријател ваш, да ме прегрнете, да Ме почувствувате во вашата душа, Мене, пријателот ваш, вистинскиот извор на животот.“ Тоа е, значи, вистината.

та. А сега, рековме, постои сатаната, постои пеколот, постои смртта. Сево ова постои, навистина постои. Тоа е друга страна. Тоа е зло, тоа е темнината, сето тоа ѝ припаѓа на темнината. Човекот, пак, Христов, треба да Го возљуби Христа, а кога ќе Го возљуби Христа, тој се ослободува од ѓаволот, од пеколот, од смртта. Сега ќе ми речеш, *си стџасал ли ти дојдам?* ...Не сум стасал, ама го барам тоа, го сакам тоа. И во молкот мој и секој миг се обидувам да живеам на овој начин. Не живеам. Ама, еве, се обидувам. Всушност, како да ти кажам, како да ви кажам? Не сум отишол на одредено место, односно еднаш отидов. Го видов. Сега не сум таму, но се сеќавам на него, копнеам по него, го посакувам. Еве и сега, овој момент, утре, задутре, секој момент тоа ми доаѓа и го посакувам, посакувам да одам таму, го барам. Сега не сум таму. Не знам ка-

ко да ви ги објаснам овие работи. Ги разбирате ли?

Некој: Ммм...

Старецот: Еее...

Некој: Да, старче.

Старецот: Да, јас живеам внатре во тој обид. Кажете ми дека сум глупав. Кажете ми – старче, овие работи не се зборуваат; оној кој се обидува, не зборува за тоа, туку ја повикува Божествената благодат да му помогне. Е, да, ама ако некој полуди, тогаш зборува. Постои и лудоста...

(се моли: Господи...) Хм, ви реков...

(го менува тонот) Каде отиде?

Некој: Излезе надвор...

Старецот: Што отиде да земеш таму? Зошто го запиша ова? Ова се глупости.

Некој: Не се глупости. Ако се ова глупости, што е точно? Јас мислам, старче...

Старецот: Е сега, штом ви го зборувам ова, не сум со сите. Глупав сум што ви го зборувам ова.

Некој: Старче, 90% од христијаните или не сме христијани или остануваме само на восхит и велиме – убаво го рече тоа св. Ефрем Сирин, св. Исаак Сирин, св. Јован Лествичник, само се восхитуваме... Ништо понатаму. Нема никаков обид. Токму затоа и нè проголта цели нервозата, вознемиреноста, грижата и...

Старецот: Е, да. Но, викаш, како? Како да бидам таму додека сум овде? Проблемот е додека да дојде Христос, да заживее во тебе, а тогаш, тогаш си на секаде. Со Христа. Тешкотијата е во тоа што Го немаме Христа.

Некој: Да.

Старецот: (некои зборови не се разбираат) Да ги почувствуваме, да ги заживееме, да станат наша реалност. Пријател, брат! Како ли само го повикува тоа! И тоа колку! Каква ли длабочина се крие во тоа! Голема длабочина! Поинаку речено, тоа е храброст. Христос, Христос не го сака стравот.

Некој: Да.

Старецот: Не го сака стравот.

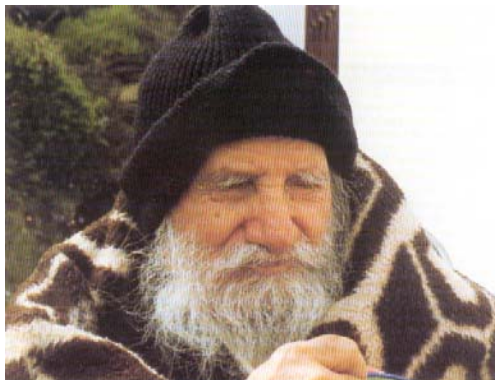
Некој: Да.

Старецот: Еее... Апостолите, колку просто! Не ги присилуваше, ги остави сами... Сè до крајот, кутрите! Се исплашија, се затворија, си велее – леле, што ни се случува? Е, но кога дојде Духот, Тој ги направи совршени.

Некој: Така е.

Старецот: Благодатта ги направи совршени. Што велиш?

Некој: Така е, старче.

од грчки: о. Igor & Marija Kalpakovski